

Groeiagenda Drechtsteden

WERKEN EN ECONOMIE

Goat voor
extra banen

Drechtsteden werkt aan werk

De Drechtsteden gaan voor 30.000 nieuwe banen. Deze werkgelegenheid ontstaat bij bestaande en nieuwe bedrijven die hun kennis en kunde voortdurend vernieuwen en verstevigen. Samen bouwen bedrijfsleven, onderwijs en overheid aan een sterk en stabiel economisch perspectief. Het effect van die samenwerking reikt veel verder dan de Drechtsteden. De economische toegevoegde waarde van de regio is namelijk ook in nationaal belang.

Goed opgeleide mensen zijn een voorwaarde voor een sterke economie. De sectoren van nu en de toekomst blijven goed opgeleide en wendbare werknemers vragen. De regio zet zich maximaal in om in dat aanbod te voorzien. Regionale werkgevers, onderwijsaanbieders en overheid investeren daarom samen in initiatieven als Campus Leerpark, Leven Lang Ontwikkelen, mbo-aanpak en het Programma Hoger Onderwijs Drechtsteden.

Er heerst een sterk innovatieklimaat binnen de onderscheidende sectoren van de Drechtsteden, zoals de (technologische) maakindustrie, maritieme sector en zorg en welzijn. Sectoren die ook onderling met elkaar in verbinding staan. Dit is dé regio waar bedrijven uit deze sectoren - ondersteunt met onderzoek - nieuwe inzichten opdoen en producten en processen zowel in de praktijk testen als ontwikkelen. Hiervoor zijn de Duurzaamheidsfabriek, Maakfabriek en het MKB-Katalysatorfonds in het leven geroepen. Initiatieven die helpen om innovatiekracht te vergroten en versterken.

Bedrijven die zich hier willen vestigen beoordelen de regio op haar vestigingsklimaat. Daarom investeert de regio gezamenlijk in goed wonen, werken en recreëren. Daarbij is het belangrijk dat het juiste bedrijf op de juiste plaats zit. Dat betekent bestaande terreinen beter benutten en zorgen dat zittende bedrijven kunnen blijven groeien.

Wij vragen nadrukkelijk de aandacht van het Rijk voor de volgende regionale uitdagingen:

1. Creëer een gelijk (Europees) speelveld zonder extra Nederlandse regelgeving

Nederland behoort tot de top van de meest innovatieve landen in de wereld. Zuid-Holland, en daarmee de Drechtstedelijke, internationale maritieme topbedrijven, dragen hier in grote mate aan bij. De urgentie in de maakindustrie om mee te gaan in vernieuwing, verduurzaming en digitalisering is groot. Om de concurrentiepositie te behouden ten opzichte van China en andere sterk groeiende economieën, is krachtig beleid nodig met investeringen in innovatie (bedrijfsverstijgend).

2. Structureel extra middelen voor de ontwikkeling van human capital

De uitdagingen in de kernsectoren van de Drechtsteden vragen om nieuw talent en nieuwe kennis en (ICT en techniek) vaardigheden. Er is sprake van een opwaartse verschuiving in opleidingsniveau. Door digitalisering, automatisering en verduurzaming, neemt de arbeidsvraag naar middelbaar- en hoogopgeleiden sterk toe. Er zit op dit moment al een discrepantie tussen vraag en aanbod van de beroepsbevolking.

Zonder investeringen in opleidingen wordt deze mismatch alleen maar groter. Daarom is het van belang om fors te investeren in opleidingen: van school naar werk (waar de werkgeversvraag zich bevindt) van werk naar werk (omscholing) en leven lang ontwikkelen. Daarbij zien we ook dat de concurrentie tussen de regio's onderling groot is. Regio's om ons heen beschikken over een sterk gewortelde kennisinfrastructuur met hoger beroepsonderwijs en universitair opleidingsaanbod. De Drechtsteden hebben hierin een nadeel, door het ontbreken van een robuuste kennisinfrastructuur.

Tot slot is bij de Drechtsteden sprake van een negatieve pendel. Er reizen elke dag meer mensen vanuit de Drechtsteden naar andere regio's en steden dan andersom. Uitdaging is ofwel om deze uitstroom terug te halen of te binden. Dit kan door het bieden van aantrekkelijke banen in nabijheid, of door de mensen van buitenaf te verbinden aan werkgevers in de Drechtsteden.

Diverse initiatieven zijn er op dit moment op gericht om hier een omslag in aan te brengen:

PHOD

Het Programma Hoger Onderwijs Drechtsteden (PHOD) heeft de ambitie om hoger onderwijs te ontwikkelen dat goed aansluit op de kansrijke, regionale arbeidsmarkt en de beroepen van de toekomst.

Per 1 september gaan de eerste deeltijd Associate degree-opleidingen vanuit Programma Hoger Onderwijs Drechtsteden van start, onder de vlag Dordrecht Academy. Tussen nu en september 2022, worden steeds meer voltijd- en deeltijd Ad-opleidingen toegevoegd.

Leerpark

Het Leerpark is de centrale plek in de regio Drechtsteden waar leren, innoveren en werken samenkomen. Overheid, onderwijs en bedrijfsleven vinden elkaar op de campus in hun streven de innovatiekracht van de regio te vergroten en de dynamiek op de arbeidsmarkt te verbeteren. De campus is het centrale punt in een regionaal netwerk van innovaties, kennis en onderwijs. Om die rol te versterken, ligt de focus op het goed faciliteren van samenwerking, een leven lang leren, toegespitst op experimenteren, opstarten van ondernemingen en produceren. Een plek waar bedrijven zich door samenwerken onderscheiden met toegepaste innovatie, met faciliteiten die het mkb vaak zelf niet tot de beschikking heeft.

De Duurzaamheidsfabriek speelt als 'fieldlab smart industry' een cruciale rol in het leven lang leren. Het wordt door de Sociaal-Economische Raad in die zin als een voorbeeld gezien van hoe je dit in de praktijk vorm kan geven. Het laat zien dat je met creëren van een open innovatieomgeving met bedrijfsleven jongeren kan verleiden te kiezen voor techniek en ICT. Bedrijven zien het belang in en investeren daarom mee.

3. Structureel (toegankelijke) innovatieregelingen voor vernieuwing van de maakindustrie: robotisering, digitalisering en verduurzaming

De regio Drechtsteden kent een diverse economie met veel sterke sectoren. Op het vlak van innovatie is er al een stevige basis bij een drietal sectoren, die daarmee een doorslaggevende rol kunnen spelen in het toekomstige verdienvermogen en de werkgelegenheid: de (technologische) maakindustrie, de maritieme sector en de sector zorg en welzijn. In de Drechtsteden zijn deze sectoren sterk vertegenwoordigd en is de transitie naar de nieuwe economie nadrukkelijk aanwezig. Programma's ontwikkelen om innovatiekracht te versterken hebben grote impact op een breed netwerk van bedrijven, met uitbreiding en verspreiding van kennis en kunde naar mkb-bedrijven in de Drechtsteden.

Smart Manufacturing

De maakindustrie maakt een transitie van staal naar digitaal. Het gebruik van technologische en digitale toepassingen wordt steeds belangrijker. Dit is er vooral op gericht om producten en processen schoner en efficiënter te maken. In Drechtsteden gaan dit zowel om bedrijven uit de maritieme maakindustrie als om een breed spectrum aan technologische toeleveranciers. Juist van de cross-sectorale samenwerking kan geprofiteerd worden. Er moeten nieuwe toepassingen worden ontwikkeld op het gebied van automatisering, robotisering, dataficering en digitale waardeketens. Een belangrijk specialisme is slim onderhoud, waarin de Drechtsteden al een goede basis van regionale bedrijven en innovaties kennen.

Stimuleringsregelingen voor verduurzaming van scheepvaart en waterbouw

In de Green Deal Zeevaart, Binnenvaart en Havens is afgesproken dat de uitstoot door de binnenvaart omlaag moet. De scheepvaart speelt een belangrijke rol in de energietransitie. Zowel vanwege de verduurzaming binnen deze sector als de potentie om nog meer vrachtvervoer van de weg te halen. De Drechtsteden kunnen een goede bijdrage leveren aan verduurzaming van deze sector, omdat verschillende cruciale ketenpartners, zoals fabrikanten en gebruikers van de scheepsbouw en de binnenvaart vanuit dit gebied opereren. Daardoor kunnen we innovaties ontwikkelen op alle aspecten van de keten: van alternatieve brandstoffen, duurzame voorstuwing tot schone productie- en onderhoudsprocessen.

Dit levert nieuwe toepassingen op, zoals elektrisch varen, alternatieve brandstoffen (bijvoorbeeld waterstof en ijzerpoeder),

draagvleugeltechnologie en slim en voorspellend onderhoud. De nieuwe technologische mogelijkheden zijn een voorwaarde om de topositie te behouden, vanwege toenemende internationale concurrentie.

Deltatechnologie

Naast de uitdagingen van de brede maritieme sector, zijn verduurzaming en digitalisering binnen de deltattechnologie ook een belangrijk thema, vanwege het sterke baggercluster in de regio, inclusief kust- en oeverwerken. De grote ambitie op het gebied van 'zero emission dredging' vraagt om specifieke oplossingen. Hiervoor moet ingezet worden op nieuwe technologie, veranderde regelgeving en disruptieve concepten.

Zorginnovatie

De druk op de gezondheidszorg neemt toe, door onder andere de vergrijzing, ongezonde leefstijl van mensen en een grote toename van chronische ziekten. Ook is er een groeiend tekort aan inzetbaar personeel. Bij ongewijzigd beleid komen we in deze sector al snel nog meer mensen en middelen te kort. Preventie en zorginnovatie, georganiseerd dichtbij de eigen leefomgeving van inwoners, worden steeds belangrijker. Met zorginnovatie worden nieuwe zorgvormen en zorgmodellen in de praktijk gebracht ontwikkeld en verrijkt met zorgtechnologie. Positieve gezondheid, eigen regie en een leven lang ontwikkelen spelen hierbij een grote rol. Met als ultiem doel: een grotere welvaart en gezondheid voor onze inwoners.

